

אויצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

שמחת יום טוב לקהל אנ"ש

לקראת החגים הבאים עלינו לטובה, יוצא ארגון "שמחת יום טוב" גם השנה לקראת משפחות חסידי ברסלב, במבצע חלוקת תלושים אשר יאפשרו לבעלי המשפחות להכניס את החגים בכבוד.

תלושי ההנחה יוכבדו בהנחה של עד 40% בחנויות ההלבשה הבאות:

רויאל, ציציות משכן וטליתניה, משקפיים ניו זורק הופמן, בזאר שטראוס ועוד.

החלוקה תתקיים בירושלים.

לפרטים: 0573184505 - הרב נחמן טרייסמן.

המכירה המסוכסדת של "רחם נא"

כפי שפורסם כאן בשבוע שעבר, ארגון החסד הנודע 'רחם נא' בשילוב עם קרן 'משמחי לב', יערוך בימים הקרובים מכירה מיוחדת ומסוכסדת בהנחות מפליגות עד 50%.

במכירה: חליפות וקפוטות מכל הסוגים, הלבשה חסידית, נעליים לגברים ונוער, כובעים ממיטב החברות.

המכירה תתקיים בימים רביעי וחמישי, ב' וג' בניסן, באולמי "בית מלכה" רחוב ברנדייס, ירושלים.

להתחדש בפרשת החודש

אנחנו חיים בעולם שכל כולו התחדשות תמידית. לא רק התחדשות יומיומית, אלא התחדשות בלתי פוסקת. "ותדע נאמנה, שבכל רגע מתחדשים חידושים הרבה בעולם, כי השם יתברך יחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, היינו בכל היום כולו, כי אין שעה דומה לחבירתה, ואין רגע דומה לחבירתה, כאשר מועתק אצלי מכתבי האר"י זכרנו לברכה" (עלים לתרופה, מכתב מיום א' לך ד' תקצ"ג).

ואלו הם דברי האר"י הקדוש:

"בכל שעה ושעה משתנים העולמות, ואין שעה זו דומה לשעה זו. ומי שמסתכל בעניין הילוך המזלות וכוכבים ושינוי מצבן ומעמדן, ואיך ברגע אחד הם באופן אחר, והנולד בו יקרה לו מאורעות שונות מהנולד ברגע שקדם לזה - מזה יסתכל ויבין בעולמות העליונים שאין להם קץ ומספר... וביזה תבין איך משתנה מעמד ומצב העולמות, שהם הלבושין של

אין-סוף לכמה שינויין בכל עת ורגע" (עץ חיים, שער א ענף ה).

"יש בזה סוד גדול, בחינת 'סוד העיבור', בעניין ההתחדשות... ועל ידי זה יש תקוה תמיד ללל, בכוח הצדיקים המתחדשים בכל עת"

"אין טוב להיות זקן" - אמר רבינו הקדוש - "הן חסדי זקן, והן צדיק זקן; זקן אין טוב. כי צריך רק להתחדש בכל יום, להתחיל בכל עת מחדש" (שיחות הר"ן, ט).

שכן, אין לך דבר מסוכן ומזיק יותר מזהקנה. "כי כל הנפילות שבעולם, הם מבחינת זקנה דסטרא אחרא, שנדמה בעיניו שכבר נזקן בחטאיו ובמעשיו שרגיל בהם, עד שאי אפשר לו לצאת מהם בשום אופן חס ושולם... כי כל התרחקות רוב העולם מהשם יתברך, ואובדים מה שאובדים, חיים נצחיים ואמתיים, רובם ככולם הוא רק מחמת חלישות הדעת, מה שנפלים בדעתם, מחמת שרובם התנסו כמה פעמים, שהתחילו קצת בעבודת ה' ואחר כך נפלו למה שנפלו, כל אחד לפי נפילתו רחמנא ליצלן, ועל ידי זה התייאשו עצמן מלהתחיל עוד" (ליקוטי הלכות, תפליין ה, 1).

אך כבר הקדימו והתריעו על כך חכמינו "כמה פעמים ואמרו: 'בכל יום יהיה בעיניך כחדשים'; וכן אמרו: 'בכל יום יהיה דומה בעיניך כאילו היום נכנסת עמו בברית' וכן הרבה. אך ביותר ויותר הזהיר אדוננו מורנו ורבינו זכרוננו לברכה על זה, כי כל ענייניו הוא בחינת התחדשות נפלא ונורא מאד מאד, שיכול להרים ולחדש הנפשות שירדו ונפלו מאלפים שנה" (עלים לתרופה, מכתב מיום ג' יתרו תר"ב).

מהיכן אם כן ניקח את כוח ההתחדשות? כיצד יכולים אנשים השקועים בשגרה אפרורית, לנסוך בקרבם רוח של התחדשות מרעננת? מהצדיקים האמתיים!

שהרי "כל התיקון - על ידי הצדיקים החכמים אמתיים המתחדשים כנשר, בחינת 'וקווי ה' יחליפו כח', כי הם מתגברים בעבודתם בכל יום מחדש, כאילו עדיין לא התחילו שום התחלה בעבודת ה' ותורתו; וכאשר שמענו מרבינו הקדוש פעם אחר פעם, כמה וכמה היה בעיניו בכל פעם כתינוק ממש שאינו יודע. ופעם אחת שמעתי ממנו בפירוש שאמר: 'אני עתה כגמול עלי אמו'. ועל ידי שמתחדשים בכל עת ומשיגים גדולת הבורא יתברך בכל יום ובכל עת מחדש, על ידי זה הם משיגים וממשיכים חסדים חדשים בכל יום ובכל עת, שמשם עיקר התקווה לזכות לתשובה כל הרחוקים, מאד מאד שכמעט כמעט אבדה תקוותם" (ליקוטי הלכות, ראש חודש ו, יז).

הצדיקים הם אלה שבקייאם ב"סוד העיבור" אשר עליו נקרא השבוע ב'פרשת החודש", "כי יש בזה סוד גדול, בחינת 'סוד העיבור', בעניין ההתחדשות. והעיקר, שצדיקין לידע ולהאמין שאין יודעין כלום, ובכל יום ובכל עת נעשין חדשות לגמרי. ועל ידי זה יש תקוה תמיד ללל, בכח הצדיקים המתחדשים בכל עת" (שם).

לא נותר לנו אלא להתקרב מחדש לאותם צדיקים, ולהתכונן לחג הפסח בהתחדשות! "ואם לא הגדלת השמחה בפורים העבר, אף על פי כן תשמח נפשך מעתה בכל יום, בפרט בימים הללו, ימי אדר וניסן שהם ישועת ישראל ועוסקים במצוות הרבה להכין על פסח הקדוש. חזק וחזק לעשות כל ההכנות לפסח בשמחה רבה ועצומה" (עלים לתרופה, מכתב מיום ד' שמיני תקצ"ג).

"ותזכה להבין ולהאמין, כי עתה ממשמשיין ובאין ימי פסח חדש אשר לא היה מעולם. כי בוודאי יתקנו עתה תיקונים מחדש אשר לא היו מעולם. ואם מעשינו אינם עולים יפה, השם יתברך עושה את שלו, וחסדי ה' כי לא תמנו, חדשים לבקרים רבה אמונתך. בפרט בפסח שהוא ראש לרגלים, שבהם עיקר התחדשות המחזין לכל אחד מישאל מגדול ועד קטן, והעיקר לאלו החוסים בצל נקודת האמת אשר כל עסקו לעורר ולחדש שכלנו ומוחנו" (שם, מכתב מיום י"א ניסן תקצ"ג).

חוק. הלימוד היומיומי

יום	יום חודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי ח"א	ליקוטי ח"ב	הדף היומי
שבת	אזי-נק	פה.	עב	קמה קמו	נד
א	כח	פה:	עג	קמו קמה	נה
ב	כט	פו.	עד	קמט קנ	נו
ג	א	פז:	עה	קנא קנב	ביצה ב
ד	ב	פז.	עו	קנא קנד	ג
ה	ג	פז:	עז	קנה קנו	ד
ו	ד	פח.	עח	קנו קנח	ה

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב" ת.ד. 50617 בית שמש 02-9926066

במשך: 02-9993338 פקס: 02-9926066
לשמיעת שינויים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב: 852121-718 (1)
באנגליה: 6085819-203 (44)
מוקד הישועות: 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחעם א. ברזעקי

פירוני העלון: הר"ר נחמן בנשעיה ה"ו, הר"ר נפתלי ברגר ה"ו, הר"ר מרדכי גוטליב ה"ו, הר"ר יצחק גרינולד ה"ו, הר"ר שלמה מרדכי הלוי כנס ה"ו, הר"ר משה ליכטער ה"ו, הר"ר נפתלי שטיצר ה"ו, בחסות חברת "נקודות"

בחושך הגלות – רק תפילה

וירא ה' מן משמים" (השתפכות הנפש, פב). וכשם שלפני הבריאה היה "חושך על פני תהום" כך באחרית הימים יהיה חושך גדול. אבל אינה דומה חושך הגלות האחרון, לחושך שלפני הבריאה. שכן, בעוד החושך של אז נבע מ"שבירת הכלים", כלומר מעודף אורות, הרי שהחושך העכשווי נובע מ"החלל הפנוי" שנוצר לצורך הגאולה הקרובה. ולכן גם ההתמודדות עם החושך, לא תיתכן בצורה שכלית, אלא בדרך האמונה הפשוטה, של תפילה והתבודדות.

"כי מהיצר הרע הזה הנמשך בשרשו משם, מבחינת חלל הפנוי, אי אפשר להינצל בשום אופן על ידי בחירת האדם בשכל עצמו לבד, כי אם על ידי סיעתא דשמיא. ועל כן צריכין להרבות מאד מאד בתפילה ותחנונים להינצל ממנו, כי שם אין מועיל שום שכל ו אדרבא, על ידי שכל והכמה נשקעין שם ביותר, חס ושלום, רק העיקר הוא האמונה שהיא בחינת תפילה" (השתפכות הנפש, צג).

ואכן, זה עיקר הבחירה שיש לנו בחלל הפנוי – לבחור באמונה, ולהתבודד! "כי מי שזוכה לבחור בחיים אמתיים, הוא בוחר בדרך אמונה ותפילה, בבחינת דרך אמונה בחרתי" (שם).

הן על כך אמרו חז"ל "אין בן דוד בא אלא בהיסח הדעת", כשהפירוש הפנימי של אותו "היסח הדעת" הוא "הסתלקות האור, כי עיקר האור הוא הדעת. כי כשיבוא משיח, אז יתחיל בחינת חידוש העולם, כאילו אז נברא העולם מחדש, כי עיקר בחינת בריאת העולם כתיקונו יהיה רק אז. ועל כן צריך שיהיה מקודם צמצום. וזה בחינת 'היסח הדעת' בחינת צמצום, שהוא הסתלקות האור. ותיכף שיגיעו לתכלית הצמצום, בחינת היסח הדעת, תיכף יבא משיח, בבחינת יציאת יראה כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב, היינו בחינת תכלית הצמצום. ואז תיכף תתחיל הבריאה מחדש, ויבוא משיח במהרה בימינו. אמן" (ליקוטי הלכות, תפילת המנחה ד, ו).

לכן הזהיר אותנו רבינו כל כך להרבות בתפילה ובהתבודדות, שכן הדרך היחידה לשרוד את הגלות האחרונה, היא רק דרך תפילה והתבודדות, כי "כנגד אריכות הגלות של עכשיו שנקרא גלות אָדום, בחינת התגברות קליפת עמלק שמרחיק את האדם מהשם יתברך כמו שמרחיק, אין עצה ואין חכמה ואין תבונה כי אם להרבות בתפילה ותחנונים וצעקות וזעקות ושוועות להשם יתברך בלי שיעור וערך, עד ישקיף

"ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי וכו'. פרעה הוא בחינת חלל הפנוי... שהוא בטל ופנוי מכל, ובתוכו התגלות כל הבריאה. ושם בחלל הפנוי... וכל החכמות הבאים משם, יש בהם כבודות לב, שנשארים בקושיא על ה' יתברך, ואי אפשר למצוא שם השם יתברך, מחמת שפינה אלקותו משם כביכול, כדי שתוכל הבריאה להתהוות". (ליקוטי מוהר"ן ח"א, סד)

יהודי יקר, שים לב, אתה לא רק חי בבריאה שה' ברא באחרית הימים אומרים לנו, הינסו לתוך המקום שבו שורה "כבידות לב", קושיות וספיקות ללא מענה, ושם תחזיקו מעמד ותשתקקו אליו - ורק כך תגיע הגאולה.

שכן, כשם שבתחילת הבריאה - "כאשר רצה השם יתברך לברוא את העולם, לא היה מקום לבראו מחמת שהיה הכל אין סוף. על כן צמצם את האור לצדדיו, ועל ידי הצמצום הזה נעשה חלל הפנוי" - כן גם באחרית הימים, בטרם יפציע האור הגדול, אורו של משיח, חייב להיות "חלל פנוי"; מצב שבו לא נצליח לחוש את אור ה', והלב יהיה כבד.

רבי פייבל מטפליק – תלמיד מוהרנ"ת

כפי מדרגתו. כי הכל נכלל באמונה שהוא יסוד הכל. כי הזמן פורח מאוד מאוד, ואיך שיהיה, יפרח הזמן, וימי חיינו הבל הבלים, ולא נשאר לנו כי אם מה שזכינו ברחמינו לאמונתו הקדושה אשר נטעו אבותינו הקדושים בקרבנו מעולם על ידי צדיק הדור האמיתי שזכינו לקבל ממנו פנים אל פנים. ועל כן, גם עתה אשרינו מה טוב חלקנו. ובודאי ר' פיוויל צדק בדבריו בהתפארו 'אשרינו' בכל פעם. וגם עתה אנו צריכין להחיות עצמנו בזה, כדי שיהיה לנו כוח לומר הקניות בכל לב ולשבר לבנו כראוי - כל אחד על חלקו שיש לו בחורבן בית המקדש וצרות ישראל בכלל ובפרט."

מוהרנ"ת, שהצטער מאוד לשמוע על פטירתו של רבי פייבל, הבחין בנימת דבריהם, כי מקילים הם בכבודו. אולם, הוא, שידע והכיר את מעלתו ודווקא הכינוי "אשרינו" היה בעיניו יקר ביותר, נענה ואמר להם:

"דעו לכם, שאם יפסקו הלילה לרבי פייבל בעולם הבא עונש 'עולם התהוה', הרי שהוא יקום שם בחצות וירקד 'אשרינו'!"

שכן ב'עולם התהוה' נדמה לאדם שעדיין הוא בעולם הזה; ובעוד נפטרים רבים טרודים שם ב"עסקים" וב"מסחר", יקום הוא ויאמר 'תיקון חצות' וירקד בשמחה, ובכך ינצל מן התהוה.

רבי פייבל, שנהג להחיות עצמו בשמחת האשרינו, היה חקוק על לוח לבו של מוהרנ"ת. במכתבו מיום א' ואתחנן תקצ"ה, בתקופת המחלוקת והרדיפות שעבר יחד עם אנשיו, הוא כותב לבנו:

"והנה ידידי ר' איצילי מהייסין נתעכב פה על שבת קודש, והשם יתברך היה בעזרו שדיברנו הרבה שיחות אמיתיות אתמול ביום שבת קודש, המעוררים ומחזקים את הלב מאוד להיות חזק ואמיץ בכל הנקודות טובות, לחטוף בזה העולם כל מה שנוכל, ושאינו לנו בעולמנו כי אם מה שאנו מייחדים שמו יתברך בכל יום, שבוה כלול כל שאר העבודות מה שכל אחד חוטף בכל יום

בין אנשי מוהרנ"ת שדרו בעיר טפליק, היה איש חסיד ורבי פייבל שמו. עובד ה' מותקן שמחה וחיות היה, ובפי אנשי עירו היה מכונה **'פייבל אשרינו'...**

כינוי זה, על שום מה? לפי שהיה רבי פייבל נוהג לקום בכל לילה בחצות, ואמר את ה'תיקון חצות' בלב נשבר, ולאחר שסיים את אמירת התיקון, מרוב שמחתו על שזכה לקום בעת רצון כזו ולקונן על הגלות הכללית והפרטית כדברי רבינו - היה מרקד ושר בשמחה ובחדוה: "אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו!"

כשהיה מוהרנ"ת נוסע מברסלב לאומן ובחזרה, היה נוהג פעמים רבות לבקר בעיר טפליק, שם התגוררו רבים מאנשי שלומנו, ומתועד עמם להשקותם ממימי הניחל נובע ולהרוות נפשם בתורתו הקדושה של רבינו. כל אימת שהיה מגיע לשם, היה רבי פייבל יוצא לקראתו ומקבלו בשמחה רבה ושותה בצמא את דבריו הקדושים.

פעם אחת, כשהגיע מוהרנ"ת לטפליק, באו אנשי שלומנו כדרכם לקבל פניו. והנה, מבחין מוהרנ"ת בחסרונו של רבי פייבל. "היכן הוא רבי פייבל?" שאל אותם.

"רבי פייבל?!" תמהו התלמידים ולא הבינו אל מי כוונתו, כי לא היה בין בני חבורתם אחד שנקרא "רבי פייבל". עד שנענו ואמרו לו: "אה, בוודאי מתכוונים אתם ל'פייבל' אשרינו! הוא כבר הלך לעולמו!"

**הפסח נאכל עד חצות... אלא צלי;
בקיימת חצות, ובצלותא - בתפילה.**

(רבי שמואל שפירא)

מי מבין ביהלומים?

לחבריו הסוחרים. הפעם היה ברשותו יהלום מיוחד במינו שצד את עיניהם של הסוחרים. אולם, הוא דרש עבורו סכום עתק. סוחר אחד ניסה להציע לו סכום מכובד השווה לשישים אחוז מהערך הנקוב; סוחר שני אף הגדיל להציע שמונים אחוז. ברם הסוחר, בודעו כי היהלום שווה את מחירו, התעקש ולא הסכים להתפשר על פחות ממאה אחוזים.

"כך הלכו ובאו כמה וכמה סוחרים, ואף אחד מהם לא הסכים לשלם את המחיר. והנה עובר שם איש אחד ומנסה לשכנע את הסוחר שימכור לו את היהלום בסכום נמוך ביותר, כאילו מדובר בזכוכית מלוטשת בלבד... לאותו איש השיב הסוחר במילים פשוטות: 'איך מבין ביהלומים'... הסוחרים שניסו להציע שישים ושמונים אחוז, העידו כי מבניים הם במהותו של היהלום, אך מתוכחים הם על המחיר, אבל הצעה נמוכה כזו מעידה על חוסר הבנה טוטאלי..."

כאן הגביה רבי דוד צבי את קולו וגער ברוחם העשיר: "האברכים ששלחתי אליך, כולל חתני החשוב, הרי הם כאבנים טובות ומרגליות, יהלומים של ממש. אני כשלעצמי, למרות שאני מבין קצת ביהלומים מסוג זה, עדיין לא ירדתי לסוף מעלתם. אולם אתה, כאשר אתה מעז לחשוך בהם בגניבה ממש, הרי אתה מעיד שאתה בכלל לא מבין בגדלותם של תלמידי חכמים!"

יש מספרים כי לא זו משם רבי דוד צבי עד שהכניס את העשירי בחרם חמור, כל עוד לא יחפש את האברכים ויבקש את סליחתם.

ואמנם ידועה ההערכה הרבה שרחש הגאון רבי דוד צבי לחתנו מוהרנ"ת, במיוחד לאחר ששמע כי לאחר התקרבותו לרבינו הוסיף בלימוד התורה יותר ויותר, ולא נחה דעתו עד שציוה לבתו הרבנית שלא תטריח את מוהרנ"ת בענייני פרנסה כלל.

אלו ששמו אותו ללעג ולקלס, וכאלו כדי להעלות את רף הכעס עוד יותר, מבחין הוא פתאום כי כלי זהב שהיה על השולחן מאז ומתמיד – נעלם ואיננו. הוא ידע היטב כי אין להעלות על הדעת שידם של שני תלמידי-חכמים כאלה במעל, הוא שיער גם כי אם ינסה להעליל עליהם דבר שכזה הרי דווקא הוא עצמו יתבזה עוד יותר...

מוחו קדח במחשבות זדון, והנה נזכר הוא במשהו שיכול לאפשר לו קצת 'נקמה'. האברך רבי נתן, חתן הרב, הלא התקרב לאחרונה לרבי חדש, רבי נחמן מברסלב, הולכי רכיל בעיר ידעו לספר כי הדבר הוא למורת רוחו של הרב, וכי מקפיד הוא על חתנו עקב צעדו זה.

"הנה נפלה לידי הזדמנות פז, השב ירוחם, הלא הרב ממילא כועס על חתנו, אם כך יאמין גם להאשמה זו. ללא מחשבה שניה לבש את מחלצותיו ועלה היישר לבית רבי דוד צבי, ובעיניים רושפות סיפר לרב על "התגלית" כי חתנו שאותו שיגר אליו הביתה להתרימו, שלח ידיו ברכושו וגנב ממנו כלי זהב יקר ערך..."

במקום תשובה פתח הרב וסיפר לו משהו הקשור למסחריו: "סוחר יהלומים גדול הגיע ליריד השנתי ופתח את שולחנו להציג את היהלומים שברשותו

דפיקות עדינות נשמעו בשער חצרו של ירוחם העשיר. הימים ימי ערב פסח, וירוחם, שכמידת עשירותו כך קמצנותו, כבר מבין כי שוב מגיעים הנה שליחיו של רב העיר להתרימו עבור מעות "קמחא דפסחא" לעניי העיר.

הוא לא טעה, בפתח הופיעו שני אברכים חשובים. אחד מהם הוא רבי נתן מנמירוב, חתנו של רב העיר הגאון רבי דוד צבי אויערבאך הידוע בכינויו "רבי דוד צבי הגדול" עקב גדלותו הענקית בתורה. מפאת כבודו של רב העיר נאלץ בעל כרחו להכניסם לביתו בכבוד הראוי, כשהוא מחפש דרך להתחמק מההתרמה שעתידה לגזול מעט מעושרו האגדי. אולם לשווא, השליחים עמדו על שלהם, ישנם בעיר אלמנות ויתומים, עניים וקשי יום שאין בידם אפילו עבור המינימום הנדרש לחג הפסח, והם מצפים מירוחם העשיר שיושיט להם יד תומכת.

משראה ירוחם כי השניים אינם מתכוונים לסגת, הוציא מכיסו כמה פרוטות ומסרן באומרו: "הא לכם עבור קמחא דפסחא... השניים שראו בתרומה מועטה כזו משום עלבון כבוד התורה, השאירו את המטבעות על השולחן, וללא אומר ודברים יצאו מביתו כשהם משאירים אותו מושפל..."

כעוס כולו התחיל לחשוב כיצד יוכל לנקום באברכים

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

מדוע בכרסלב אין אומרים בשחרית "יגדל אלוקים הי"?"

תשובת הר"ר יחיאל דוד אנשיך:

בספר "שיח שרפי קודש" (ח"ד קמז) כתוב: "לא נהגו אנ"ש לומר בשחרית את הפזמון 'יגדל', וכנראה מקור מנהג זה נובע מהנאמר בכתבי האר"י (שער הכוונות, דף ג עמוד ג) שהאריז"ל לא היה אומר 'לפי שחיברוהו האחרונים שלא ידעו דרכי הקבלה'. הובא ב'משנה ברורה' סח, ד.

עוד נימוק אפשרי לכך, הוא המובא בשו"ת "רבבות אפרים" (ח"ה, ג), שאת הפזמון חיבר המשורר עמנואל הרומי, שעל ספרו נפסק בשולחן ערוך (או"ח שו"ט) שאסור לקרוא בו, משום "מושב לצים". ויתכן עוד טעם: כיוון שהפזמון מיוסד על "ג העיקרים, הבנויים על שיטת הפילוסופיה, שכידוע התנגד לה רבינו מאד. וראה עוד בשו"ת הרדב"ז (ח"א, שדמ) שהתנגד ל"ג העיקרים מסיבה אחרת – הואיל וכל דברי התורה הם עיקרים ולא אלה בלבד.

אכן, מנהג רוב ככל החסידים שלא לאמרו. ומכל מקום, אין להטיל דופי על האומרים אותו, כיוון שיש גדולים שאמרוהו (ראה "אשל אברהם" בוטשאטש, תצנ ו'משמרת שלום" קוידניב, ח, ט). ויצויין שהרה"ק רבי פנחס מקוריץ היה נוהג לומר אותו רק בשבת ("אמרי פנחס" שער סדר היום).

אמנם תמוה שבסידורים שהתפשטו בכל תפוצות ישראל הובא "יגדל" כאילו הוא חלק מתבנית הסידור. על המדפיסים היה לפחות לציין שעל פי האר"י ז"ל וכפי מנהג החסידים אין לאמרו, כפי שצינו למשל ב"וביום השבת" שבקרבנות ובעוד מקומות.

להלן רשימה חלקית של חסידויות שאינן אומרות "יגדל":

בעלזא (סידור 'עבודת השם', שם הפזמון מוקף בסוגריים); ויז'ניץ (סידור 'פוחת שערים' וסידור 'להבות אש'); חב"ד (סידור הרב וסידור 'תהילת ה'); מונקאטש (סידור 'מנחת אלעזר'); סלונים (סידור 'מגן אבות'); ספינקא (סידור 'תפלה למשה'); צאנז (ספר 'הליכות חיים' עמוד קנז); קרלין-סטולין (סידור 'בית אהרן וישראל'); תולדות אהרן (סידור 'ברכה ותהלה') ועוד.

כן גם נוהגים הספרדים שלא לומר את הפזמון, שהושמט בסידורים: "חזון עובדיה" "קול אליהו" "איש מצליח"; ובסידור התימנים: "תכלאל".

לחידודא

חידה מס' 178

כמה פעמים והיכן נזכר הבעש"ט ב"ליקוטי מוהר"ן?"

הפתרון לחידה מספר 177

היכן מזכיר רבינו את פירוש המהר"ם שיף? - ב"שיחות הר"ן" ה.

זכה בהגרלה לחידה מס' 176

חיים בגושטיין, רח' רבי יהודה הנשיא, בית שמש בסך 50 ש"ח זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

תשובה

הרב אברהם ויצהנדלר ז"ל

כאשר אדם נופל ח"ו בעבירות, אזי מחמת אהבת השי"ת אליו, הוא קורא אל האדם שישוּב אליו.

קריאה זאת היא בכמה אופנים ומתבטאת במקרים שקורים לאדם; אם בגשמיות - שמגייע אליו איזה צער ח"ו; אם ברוחניות - כאשר הוא מקבל איזו הארה בלימוד התורה או התעוררות בתפילה.

וכך כותב רבינו (ליקו"מ ח"א, ה): "השם יתברך דרכו לקרות את האדם תיכף כשוראה שהוא תועה מדרך השכל, וקוראו שישוּב לאחוריו. ולכל אחד קורא לפי בחינתו; יש שקוראו ברמיזה, ויש בקריאה ממש, ויש שבוטע בו ומכהו, וזהו הקריאה שלו".

מזי שעיניו בראשו, מנצל את ההזדמנות, וכאשר יארע לו מקרה כלשהו, יחשוב מיד: 'מה ה' שואל מעממי?'; 'מה ה' רוצה בזה שעשה לי?'; ומתעורר לחזור מדרכו הרעה ולשוב בתשובה.

שמואל ישאל השואל: כיצד יכול אני החוטא והפושע לשוב בתשובה ולתקן כל מה שפגמתי?!

על זה יש לדעת, כי הפגם מהעבירות שחטא האדם, אינו פוגם בהשי"ת עצמו כביכול, כי אם באדם עצמו, שכן ע"י החטאים הוא גורם שיהיה נסתר ממנו אור השי"ת. אמנם, כאשר האדם מתעורר לשוב, הרי בזה כבר גילה מעט את ההסתרה, שכן הוא מעצמו מתעורר לחפש ולבקש את אור השי"ת, וכאשר האדם מתעורר מעצמו, אזי השי"ת חוזר ומאיר אליו פנים ומסייעו שיוכל לשוב על כל חטאיו ולהתקרב אליו.

אפילו מי שנפל ונתרחק ביותר, וגדלה ההסתרה עליו מאוד, עד שנראה שאינו יכול כלל לשוב - אף על פי כן, יש להאמין כי שם נמצא השי"ת, איתו וסמוך לו; ואדרבא, דווקא שם מאיר אור השי"ת יותר, מחמת גודל ההסתרה שיש שם. ולכן אפשר לראות בני אדם אשר דווקא אחרי שנפלו לדיטא החתונה, דווקא משם חזרו בתשובה.

זה שאומר רבינו בשיחות הר"ן (ב): "מכל הדברים צועק כבוד השם יתברך, כי 'מלוא כל הארץ כבודו'. ואפילו מסיפורי הגויים, צועק גם כן כבוד השם יתברך, כמו שכתוב (תהלים צג-ג): 'ספרו בגוים כבודו'... כי כבודו יתברך צועק תמיד וקורא ומרמז להאדם שיקרב אליו יתברך, והוא יתברך יקרב אותו ברחמים באהבה ובחיבה גדולה. וזה שהאדם נתלהב לפעמים בתוך תפלתו ומתחיל להתפלל בהתלהבות וחשק גדול ותפלתו שגורה ומרוצה בפיו - זהו אור השם יתברך בעצמו כביכול שנתלבש בו וקורא אותו לעבודתו יתברך".

אולם, בודאי מידה טובה מרובה, ומי שזוכה לחיות כיהודי והוא רק נופל ונכשל לפעמים, יכול בודאי להבין את הרמזים שהשי"ת שולח לו ולהתעורר על ידם לשוב בתשובה שלימה.

(מסודר מתוך שיחתו של הרב אברהם ויצהנדלר ז"ל ניתן להאזין לשיעור המלא במסגרת השמע של 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. עברית, 1, 2, 2, 1, 52)

לימוד תורה מתוך ענווה

הענווה היא מידה יסודית בעבודת ה', כי אין אדם זוכה לתורה אלא על ידי שפלות, כפי שדרשו חז"ל (עירובין נד ע"א) על הפסוק "ומדבר מתנה". שכן רק מי שמרגיש את שפלותו ופחיתותו לעומת גדולת הבורא יתברך, מתאמץ ומשקיע באמת את כל הכוחות להתקרב אליו, לעבוד אותו ולעסוק בתורתו.

כך נוכל להבין את הסברם של רבותינו, מדוע אדם נברא בסוף היום הששי, אחרי כל שאר הברואים - "שאם תזוח דעתו עליו, אומר לו: 'יתוש קדמך במעשה בראשית... דבר אחר: כדי שיוכנס לסעודה מיד' (פנהרין לה ע"א).

שהרי העולם ומלואו נברא בשבילנו, כדי שנעבוד את הבורא, וכך נעלה ונרומם את כל הבריאה. אך כל זאת בתנאי שנגעה בענווה; שאם תזוח דעתנו ח"ו בגאוה, כבר לא נוכל למלא את תפקידנו שלשמו נברא כל היצורים. נמצא שהם נבראו לפנינו, לא כדי לשרת אותנו, אלא אדרבא, הם עדיפים מאתנו, שהם ממלאים את תפקידם, ואילו אנחנו...

כך נוכל לראות פן מעמיק גם בדברי רש"י בפרשתנו: "אמר רב שמלאי: כשם שיצירתו של אדם אחר כל בהמה היה ועוף, כך תורתו נתפרשה אחר כל היה ועוף". לאמור, שיצירתו היתה אחרי בעל החיים כדי לומר, שאם יתגאה אין הם משרתים אותו, אלא אדרבא הם קיימים בשביל "תורתו", דהיינו שעל ידי הענווה שלו הבאה צהפ יזכה לתורה שבעבורה יזכה ל"הכנס לסעודה מיד" - שכל הבריאה תשרת אותו.

(עפ"י ליקוטי הלכות, עולה ה, ט)

02-5410100
www.zadikintours.com

ד"ר צדיקים

ער"ה ניסן באומן!

מגוון מסלולים | מחירים מיוחדים

ההרשמה בעיצומה!

נסיעות לאומן

ולכל היעדים בעולם

שירותים > מקצועיות > אמינות

נתיבים טורס

טיסות לחו"ל | קברי צדיקים | אירועים מיוחדים

02-633-8444

באיזור המרכז: 050-411-4857

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח פרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

קטלוג למערכת השמע - לחג הפסח

איצרות ברסלב 02-9950000

עברית		אידיש	
572124 הרב ארז משה דורון שליט"א	571 ניגונים ונוסחאות לחג הפסח	571916 הרב אברהם ויצהנדלר ז"ל	573 ניגונים ונוסחאות לחג הפסח
572125 הרב שלמה הנדלר שליט"א	57221 הלכות פסח הרב יצחק מאיר הגר שליט"א	571917 הרב חיים בנימין וורטימיר שליט"א	572 כינוסי עצרות חג
572126 הרב אליהו חיים שליט"א	57222 הלכות פסח הרב יצחק רזובלס שליט"א	571918 הרב אליעזר חשין שליט"א	5711 הרב לוי יצחק בנדר ז"ל
572127 הרב אליעזר חשין שליט"א	5723 סיפורי ילדים	571919 הרב שמעון טייכנר שליט"א	5712 הרב יחיאל מיכל דורפמן ז"ל
572128 הרב צבי חשין שליט"א	572111 הרב יעקב נתן אנשין שליט"א	571921 הרב אברהם יצחק כרמל שליט"א	5713 הרב נתן צבי קעניג ז"ל
572131 הרב שמעון טייכנר שליט"א	572112 הרב שלום ארוש שליט"א	571922 הרב יואל משי זרב שליט"א	5714 הרב יעקב מאיר שכטר שליט"א
572132 הרב נתן ליברמנט שליט"א	572113 הרב עופר ארז שליט"א	571923 הרב שאול סירוטה שליט"א	5715 הרב משה קרמר שליט"א
572133 הרב ברוך מרדכי פרנק שליט"א	572114 הרב יצחק בזנסון שליט"א	571924 הרב אלכסנדר פרנק שליט"א	5716 הרב נתן ליברמנט שליט"א
572134 הרב בנימין זאב קנפלאכר שליט"א	572115 הרב משה בינשטוק שליט"א	571925 הרב יצחק פרידמאן שליט"א	571911 הרב יעקב נתן אנשין שליט"א
572135 הרב ניסן דוד קיוואק שליט"א	572116 הרב ישראל מאיר ברנר שליט"א	571926 הרב מאיר קרליבך שליט"א	571912 הרב פנחס בונקר שליט"א
572136 הרב יעקב מאיר שכטר שליט"א	572121 הרב בנימין זאב חשין זצ"ל	571927 הרב חיים יהושע ראטה שליט"א	571913 הרב שלמה אהרן גוטליב שליט"א
572137 הרב ישראל שלמה שליט"א	572122 הרב אליהו גודלובסקי שליט"א	571928 הרב אברהם שלום שייא שליט"א	571914 הרב אברהם גלינסקי שליט"א
572138 הרב מאיר שלמה שליט"א	572123 הרב עופר גיטין שליט"א	571929 הרב שמעון צבי שפירא שליט"א	571915 הרב שלמה הנדלר שליט"א

התחדשות הבריאה, ראש השנה למלכים

ראש חודש ניסן באומן

מגוון מסלולים > אפשרות לטיסות משולבות > נסיעות פנים > אש"ל מלא ברמה גבוהה > מחירים משתלמים במיוחד!

בסטנדרט שירות אירופאי

רח' מלכי ישראל 16 ירושלים | מוקד אירופנים: 02-800-80-80

אירופנים